

DARE

Depolarisation Activism for
Resilient Europe

Савремени изазови: НАЦИОНАЛИЗАМ

Аутор: Твртко Ноа Патер

Croatian Education and Development
Network for the Evolution of
Communication - HERMES
Croatia

Kreisau-Initiative
Kreisau Initiative e.V.
Germany

Open Communication
Serbia

TRANSFORM
Sweden

Western Balkans
Network
Bosnia-Herzegovina

Co-funded by
the European Union

Овај пројекат је суфинансиран средствима Европске комисије. Ставови и садржај наставних планова су искључива одговорност њихових аутора и не одражавају ставове Европске комисије или организација које спроводе пројекат. Европска комисија није одговорна за било какве последице које произлазе из поновне употребе ове публикације.

Савремени изазови: Национализам

О пројекту

Иницијатива 'ДАРЕ - Деполаризацион Активизм фор Ресилиент Еуропе' ('Активизам за деполаризовану и снажну (отпорну) Европу') покренута је са циљем стварања простора за критички приступ учењу и дијалог усмерен на младе и њихов активизам у подручју савремених изазова као што су поларизација, радикализација, ментално здравље и кршења људских права. Образовни материјали DARE пројекта настоје да ојачају активно грађанство и европске вредности и да промовишу и оснажују гласове младих и њихов грађански ангажман.

За више информација посетите интернет страницу пројекта: www.depolarisation.eu

Теме

- 'Савремени изазови' тема - истраживање сложених савремених проблема који се обично не обрађују у школама;
- Проблем национализма (поистовећивање са сопственом нацијом и апсолутно подржавање њених интереса, које искључује и наноси штету интересима других нација) и његово раздорно дејство у нашем глобализованом, међусобно повезаном свету.

Контекст

Сложени, савремени проблеми не добијају увек потребан простор у школама широм Европе. Жеља нам је да инспиришемо наставу грађанског васпитања, социологије, етике или разредног часа смисленим садржајем који се бави релевантним проблемима у друштву и истовремено гради отпорност младих и критичко размишљање о овим темама.

Национализам не представља само савремени проблем, већ и појаву чије поновно оживљавање изазива забринутост. Протеклих година сведоци смо пораста националистичких ставова, који су често подстакнути популизмом политичких вођа. Какву улогу има национализам и како он утиче на појединце, групе и друштво у целини?

Циљеви

- подизање свести о проблему (оживљавања) национализма у свету;
- разумевање разлике између национализма и патриотизма;
- развијање критичког размишљања ученика о националистичкој реторици и популизму.

Исходи учења

Након часа ученици ће моћи да:

- боље разумеју национализам и његова дејства;
- препознају националистичку реторику, обрасце и примере;
- анализирају и објасне на који начин се патриотизам може неговати као позитивна замена за национализам у друштву.

Материјал и опрема

лаптоп
 пројектор
 звучници
 интернет/Wi-Fi

Трајање

45 минута (један школски час)

Преглед активности на часу

Увод (10 минута)

Наставник започиње час питајући ученике да поделе њихове ставове, претпоставке и мишљења на тему национализма. Ово су нека од питања која можете поставити у уводној фази часа:

- Шта вам прво падне на памет када чујете реч 'национализам'?
- Шта је 'нација'? Како бисте је дефинисали?
- Да ли сматрате да сте 'националисти'? (Ако да, зашто? Ако не, зашто не?)

Очекује се да ће неки ученици имати позитивну конотацију концепта, док би неки могли негативно да реагују на њега. Такође је могуће да ће неки ученици већ у овој уводној расправи направити разлику између 'национализма' и 'патриотизма'.

Гледање кратког видео записа **Савремени изазови: Национализам (5 минута)**

Прикажите видео ученицима: <https://depolarisation.eu/sr/savremeni-izazovi-s/>

Разговор у разреду о видео запису и његовој теми (30 минута)

Корисна питања за истраживање, разматрање и даље размишљање:

- Који су кључни појмови истражени у овом филму? ('национализам', 'патриотизам' и 'хуманизам'.)
- Која је разлика између национализма и патриотизма?
- Зашто неке политичке вође прибегавају употреби национализма како би привукли више присталица и следбеника?
- Наведите неке примере национализма у нашем друштву. (Које групе или нације нас 'инспиришу' да будемо националисти?)
- Наведите примере патриотизма у нашем друштву. (Наведите примере љубави према земљи који не укључују негативна осећања према ниједној другој групи у друштву.)
- Зашто се национализам повремено појављује, и у којим околностима?
- Можете проучити недавне примере оживљавања национализма, на пример 'Make America Great Again'/'America First' и Donald Trump; излазак Уједињеног краљевства из Европске уније уз велике издатке (Brexit) итд. (Зашто се то догодило? Како је национализам утицао на те две земље?)

Извори

- Пројекат DARE, наставни планови, додатни материјали и видео записи који се налазе на интернет страници пројекта: www.depolarisation.eu или www.resilienteurope.eu

Адаптација активности за наставу на даљину

Будући да се активности усредсређују на разговор и критичко размишљање ученика, овај наставни час се лако може одржати у онлајн окружењу. Након уводног разговора и почетних асоцијација и претпоставки, наставник може предложити ученицима да своје мисли запишу у групни разговор. Након прегледавања свих понуђених одговора, наставник може прозвати једног или два ученика да детаљније образложе своје одговоре. Остатак разговора након гледања видео записа се спроводи облику пленарне расправе (сви заједно учествују у групном разговору).

Оцењивање и евалуација

За почетак, оно што може да се оцењује је ученикова способност разликовања карактеристика национализма од оних које се везују уз појам патриотизма.

Други начин оцењивања може бити задатак препознавања одређеног (историјског или савременог) случаја национализма, и спровођење следећих корака:

- а) проучавање и синтеза његових главних карактеристика (како се манифестује?)
- б) идентификовање и описивање основног проблема или узрока национализма
- ц) размишљање о томе како би се националистички ставови и реторика у овом конкретном случају могли 'решити' и евентуално преусмерити у домен или патриотизма или хуманизма.

Идеје за домаћи задатак

Групни или индивидуални задаци:

- Проучите и направите анализу другог предложеног задатка за оцењивање (изнад). Направите презентацију или једноставно запишите своје закључке.
- Спроведите истраживање у свом непосредном окружењу. Разговарајте са познаницима, пријатељима, породицом, комшијама, другим ученицима, наставницима, случајним пролазницима на улици о томе како они разликују национализам од патриотизма. Интервју можете започети са уводним питањем, на пример: "Да ли волите _____ (убаците име своје државе)?" Поставите људима и додатна питања, на пример: "Које осећање нам помаже да побољшамо стање у нашој земљи - национализам или патриотизам?" или "Да данас можете променити једну ствар у нашој држави, шта би то било?" итд. Анализирајте добијене одговоре и припремите презентацију са оним што сте открили упоређујући примере различитих исказаних ставова и мишљења.